ODLUKA VIJEĆA 2014/73/ZVSP

od 10. veljače 2014.

o vojnoj operaciji Europske unije u Srednjoafričkoj Republici (EUFOR RCA)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 42. stavak 4. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) U svojoj Rezoluciji 2127 (2013.) o situaciji u Srednjoafričkoj Republici (SAR) donesenoj 5. prosinca 2013. Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (VSUN) izrazilo je duboku zabrinutost zbog trajnog pogoršanja sigurnosnog stanja te višestrukih i sve učestalijih kršenja međunarodnog humanitarnog prava i ljudskih prava u Srednjoafričkoj Republici. K tome je ovlastilo razmještanje „Misije međunarodne potpore u Srednjoafričkoj Republici koju predvodi Afrika" (AFISM-SAR) na razdoblje od dvanaest mjeseci i ovlastilo privremeno razmještanje francuskih snaga u Srednjoafričkoj Republici kako bi poduzele sve potrebne mjere pružanja potpore AFISM-SAR-u u ispunjavanju njegova mandata.

(2) Slijedom zaključaka Vijeća od 21. listopada 2013. i 16. prosinca 2013., Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 20. prosinca 2013. izrazilo zabrinutost zbog trajnog pogoršanja krize u Srednjoafričkoj Republici i njezinim teškim posljedicama na humanitarnu situaciju i ljudska prava. Pozdravilo je francusku vojnu intervenciju u potporu afričkim snagama kao pomoć obnovi sigurnosti, kao i dosljednu predanost afričkih partnera stabiliziranju situacije. Kao dio sveobuhvatnog pristupa potvrdilo je spremnost Unije da ispita uporabu relevantnih instrumenata za doprinos trenutnim naporima u stabiliziranju zemlje, uključujući one u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), kako u vojnoj, tako i u civilnoj dimenziji. Pozvalo je Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (VP) da po tom pitanju predstavi prijedlog odluke na sastanku Vijeća u siječnju 2014.

(3) Dana 20. siječnja 2014. Vijeće je odobrilo Koncept upravljanja kriznim situacijama za vojnu operaciju premošćivanja ZSOP-a u Srednjoafričkoj Republici, (dalje u tekstu: „EUFOR RCA"), podložno rezoluciji VSUN-a donesenoj u skladu s Poglavljem VII. Povelje UN-a. Vijeće je naglasilo važnost bliske suradnje sa svojim partnerima, posebno UN-om, Afričkom unijom (AU) i vlastima Srednjoafričke Republike, kao i s francuskom operacijom Sangiris.

(4) Dana 28. siječnja 2014. VSUN je donio svoju Rezoluciju 2134 (2014) kojom se odobrava uspostavljanje operacije EU-a EUFOR RCA.

(5) Dana 23. siječnja 2014., Glavno tajništvo Ekonomske zajednice srednjeafričkih država (ECCAS) pozdravilo je uspostavu operacije EU-a u SAR-u.

(6) Dana 24. siječnja 2014., u pismu naslovljenom VP-u, privremeni Predsjednik SAR-a pozdravio je operaciju EU-a odobrenu Rezolucijom VSUN-a 2134 (2014).

(7) EUFOR RCA trebao bi se što je prije moguće doseći punu operativnu sposobnost, kako bi doprinio stabilizaciji situacije. Trebalo bi provesti naložene zadaće imajući u vidu prijenos na AFISM-SAR u roku od četiri do šest mjeseci od trenutka dosezanja pune operativne sposobnosti.

(8) U skladu s člankom 38. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), Politički i sigurnosni odbor (PSO) bi, u okviru odgovornosti Vijeća i VP-a, trebao imati političku kontrolu nad operacijom upravljanja krizama, strateški je usmjeravati te donositi odgovarajuće odluke u tom pogledu.

(9) Potrebno je pregovarati i sklopiti međunarodne sporazume koji se odnose na status jedinica i osoblja Unije te na sudjelovanje trećih država u operacijama Unije.

(10) Na temelju članka 41. stavka 2. UEU-a te u skladu s Odlukom Vijeća 2011/871/ZVSP [1] Operativne izdatke koji nastanu iz ove Odluke, koji imaju vojne ili obrambene implikacije, trebaju snositi države članice.

[1] Odluka Vijeća 2011/871/ZVSP od 19. prosinca 2011. o uspostavi mehanizma radi upravljanja financiranjem zajedničkih troškova operacija Europske unije koje imaju vojne ili obrambene implikacije (Athena) (SL L 343, 23.12.2011., str. 35).

(11) U skladu s člankom 5. Protokola o stajalištu Danske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u pripremi i provedbi odluka i djelovanja Unije koji imaju implikacije u području obrane. Stoga Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke, ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje, a ne sudjeluje ni u financiranju ove operacije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Misija

1. Unija provodi vojnu operaciju premošćivanja u Srednjoafričkoj Republici, EUFOR RCA, radi doprinosa pružanju sigurnog i zaštićenog okruženja, s prijenosom na Misiju međunarodne potpore u SAR-u koju predvodi Afrika (AFISM-SAR) unutar četiri do šest mjeseci od pune operativne sposobnosti, u skladu s mandatom određenim u Rezoluciji VSUN-a 2134 (2014.) i usredotočujući svoje djelovanje na područje Banguia.

2. EUFOR RCA djeluje u skladu s političkim, strateškim i političko-vojnim ciljevima određenima u Konceptu upravljanja kriznim situacijama koji je Vijeće odobrilo 20. siječnja 2014.

Članak 2.

Imenovanje zapovjednika operacije EU-a

Ovime se general-bojnik Philippe Pontiès imenuje zapovjednikom operacije EU-a za EUFOR RCA.

Članak 3.

Određivanje sjedišta operacije EU-a

Sjedište operacije za EUFOR RCA bit će smješteno u Larissi u Grčkoj.

Članak 4.

Planiranje i pokretanje operacije

1. Pravila o sudjelovanju potrebna za pripremnu fazu EUFOR RCA-a odobrava Vijeće što je prije moguće nakon donošenja ove Odluke.

2. Odluku o pokretanju EUFOR RCA-a donosi Vijeće nakon odobrenja operativnog plana i pravila o uporabi oružanih snaga potrebnih za izvršenje mandata.

Članak 5.

Politički nadzor i strateško usmjeravanje

1. U okviru odgovornosti Vijeća i VP-a, PSO izvršava politički nadzor i strateško usmjeravanje EUFOR RCA-a. Vijeće ovime ovlašćuje PSO za donošenje odgovarajućih odluka u skladu s člankom 38. UEU-a. To ovlaštenje uključuje ovlasti za izmjenu planskih dokumenata, uključujući operativni plan, zapovjednog lanca te pravila o sudjelovanju. To uključuje i ovlasti donošenja odluka o imenovanju zapovjednika operacije EU-a i zapovjednika snaga EU-a. Za odlučivanje u vezi s ciljevima i okončanjem vojne operacije EU-a i dalje je nadležno Vijeće.

2. PSO redovito izvješćuje Vijeće.

3. Predsjednik Vojnog odbora EU-a (VOEU) izvještava PSO o provođenju EUFOR RCA-a. PSO na svoje sastanke, po potrebi, može pozvati zapovjednika operacije EU-a ili zapovjednika snaga EU-a.

4. PSO ocjenjuje napredak EUFOR RCA-a tri mjeseca nakon pokretanja operacije, na temelju pismenog izvješća.

Članak 6.

Vojno usmjeravanje

1. VOEU prati pravilno izvršavanje EUFOR RCA-a koje se provodi pod odgovornošću zapovjednika operacije EU-a.

2. VOEU redovito zaprima izvješća zapovjednika operacije EU-a. Na svoje sastanke po potrebi može pozvati zapovjednika operacije EU-a ili zapovjednika snaga EU-a.

3. Predsjednik VOEU-a djeluje kao glavna osoba za kontakt sa zapovjednikom operacije EU-a.

Članak 7.

Usklađenost odziva Unije i koordinacija

1. Visoki predstavnik (VP) osigurava provedbu ove Odluke i njezinu usklađenost s vanjskim djelovanjem Unije u cjelini, uključujući razvojne programe Unije i njezinu humanitarnu pomoć.

2. Ne dovodeći u pitanje zapovjedni lanac, zapovjednik operacije EU-a prima lokalne političke smjernice od šefa delegacije EU-a u Banguiju.

3. VP kojem pomaže Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) djeluje kao glavna točka za kontakt s Ujedinjenim narodima, vlastima Srednjoafričke Republike i susjednih zemalja, AU-om, ECCAS-om te drugim važnim međunarodnim i bilateralnim akterima.

4. Mehanizmi koordinacije između zapovjednika operacije EU-a, aktera Unije i lokalnih ključnih strateških partnera značajnih za operaciju definiraju se u dokumentu o operativnom planu.

Članak 8.

Sudjelovanje trećih država

1. Ne dovodeći u pitanje samostalnost Unije u odlučivanju ni jedinstveni institucionalni okvir, a u skladu s relevantnim smjernicama Europskog Vijeća, treće države mogu biti pozvane na sudjelovanje u operaciji.

2. Vijeće ovime ovlašćuje PSO za pozivanje trećih država da ponude doprinose i donesu odgovarajuće odluke o prihvaćanju predloženih doprinosa, na preporuku zapovjednika operacije EU-a i EUMC-a.

3. Detaljni načini sudjelovanja trećih država predmet su sporazuma zaključenih u skladu s člankom 37. UEU-a te u skladu s postupkom utvrđenim u članku 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Ako su Unija i treća država sklopile sporazum o utvrđivanju okvira sudjelovanja te treće države u Unijinim misijama upravljanja krizama, odredbe takvog sporazuma primjenjuju se u kontekstu EUFOR RCA-a.

4. Treće države koje daju značajne vojne doprinose EUFOR RCA-u imaju ista prava i obveze u pogledu svakodnevnog upravljanja operacijom kao i države članice koje sudjeluju u operaciji.

5. Vijeće ovime ovlašćuje PSO za donošenje odgovarajućih odluka o uspostavljanju Odbora doprinositelja ako treće države osiguraju značajne vojne doprinose.

Članak 9.

Status osoblja pod vodstvom Unije

Status jedinica i osoblja pod vodstvom Unije, uključujući povlastice, imunitete i dodatna jamstva potrebne za ispunjavanje i neometano funkcioniranje njihove misije, predmet je sporazuma sklopljenog u skladu s člankom 37. UEU-a te u skladu s postupkom iz članka 218. UFEU-a.

Članak 10.

Financijski aranžmani

1. Zajednički troškovi vojne operacije EU-a financiraju se u skladu s Odlukom 2011/871/ZVSP.

2. Referentni financijski iznos za zajedničke troškove EUFOR RCA-a iznosi 25,9 milijuna EUR. Postotak referentnog iznosa iz članka 25. stavka 1. Odluke 2011/871/CFSP iznosi 50 %.

Članak 11.

Razmjena informacija

1. VP je ovlašten trećim državama povezanima s ovom Odlukom, po potrebi i u skladu s potrebama EUFOR RCA-a, dostaviti klasificirane podatke EU-a koji su nastali za potrebe operacije, u skladu s Odlukom Vijeća 2013/488/EU, kako slijedi ([1]):

(a) do stupnja tajnosti predviđenog u primjenjivim sporazumima o sigurnosti podataka sklopljenima između Unije i dotične treće države; ili

(b) do stupnja tajnosti „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ u drugim slučajevima.

2. VP također je ovlašten UN-u i AU-u, u skladu s operativnim potrebama EUFOR RCA-a, dostaviti klasificirane podatke EU-a do stupnja tajnosti „RESTREINT UE/ EU RESTRICTED” koji su nastali za potrebe EUFOR RCA-a, u skladu s Odlukom 2013/488/EU. U tu svrhu sastavljaju se dogovori između VP-a i nadležnih tijela UN-a i AU-a.

3. U slučaju posebne i neodložne operativne potrebe, VP je također ovlašten državi domaćinu dostaviti klasificirane podatke EU-a do stupnja tajnosti „RESTREINT UE /EU RESTRICTED” koji su nastali za potrebe operacije, u skladu s Odlukom 2013/488/EU. U tu svrhu sastavljaju se dogovori između VP-a i nadležnih tijela države domaćina.

4. VP je ovlašten trećim državama povezanima s ovom Odlukom dostaviti bilo kakve dokumente EU-a koji nisu klasificirani, a povezani su s raspravama Vijeća o operaciji i za koje vrijedi obveza čuvanja profesionalne tajne u skladu s člankom 6. stavkom 1. Poslovnika Vijeća ([2]).

([1]) 2013/488/EU: Odluka Vijeća od 23. rujna 2013. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 274, 15.10.2013., str. 1.).

([2]) Odluka Vijeća 2009/937/EU od 1. prosinca 2009. o donošenju Poslovnika Vijeća (SL L 325, 11.12.2009., str. 35.).

5. VP takva ovlaštenja, kao i mogućnost sklapanja dogovora navedenih u ovom članku, može prenijeti na službenike ESVD-a, zapovjednika operacije EU-a ili zapovjednika snaga EU-a, u skladu s odjeljkom VII. priloga VI. Odluci 2013/488/EU.

Članak 12.

Stupanje na snagu i završetak

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. EUFOR RCA završava ne kasnije od šest mjeseci nakon dosezanja pune operativne sposobnosti.

3. Ova odluka stavlja se izvan snage od datuma zatvaranja sjedišta operacije EU-a u skladu s odobrenim planovima za okončanje EUFOR RCA-a, i bez dovođenja u pitanje postupaka u vezi s revizijom i prikazom računa EUFOR RCA-a, utvrđenih u Odlukom 2011/871/ZVSP.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. veljače 2014.

Za Vijeće

Predsjednica

C. ASHTON